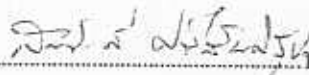

ชื่อวิทยานิพนธ์ ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการเลี้ยงดูเด็กอายุ 0-5 ปี ของผู้สูงอายุ :

ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอภูเวียง จังหวัดขอนแก่น

ชื่อผู้ทำวิทยานิพนธ์ นางสุนณี พิจิตรศิริ

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. สมศักดิ์ ศรีสันติสุข)

กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ เอี่ยมพร ทองกระจ่าย)

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาคุณลักษณะส่วนบุคคล ปัจจัยการรับรู้ การสนับสนุนทางสังคม แหล่งความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงดูเด็ก คุณลักษณะครอบครัวของผู้สูงอายุ 2) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการเลี้ยงดูเด็กอายุ 0-5 ปี ของผู้สูงอายุ 3) เพื่อศึกษา ปัจจัยบางประการที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเลี้ยงดูเด็กอายุ 0-5 ปี ของผู้สูงอายุ 4) เพื่อศึกษา ปัจจัยบางประการที่มีผลต่อพฤติกรรมการเลี้ยงดูเด็กอายุ 0-5 ปี ของผู้สูงอายุในเขตอำเภอภูเวียง จังหวัดขอนแก่น

ประชากรที่ศึกษา คือ ผู้สูงอายุที่เลี้ยงดูเด็กอายุ 0-5 ปี ในครอบครัวที่บิดา-มารดาของเด็กมีการอพยพแรงงาน ในเขตอำเภอภูเวียง จังหวัดขอนแก่น ได้จำนวนตัวอย่าง 227 คน สุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ สุ่มพื้นที่ด้วยวิธีเจาะจง ใช้แบบสัมภาษณ์เก็บข้อมูล วิเคราะห์โดยใช้คอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป (SPSS/PC) ค่าสถิติที่ใช้ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation) และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ แบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) โดยใช้ นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการวิจัย

1. ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยการรับรู้ การสนับสนุนทางสังคม แหล่งความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงดูเด็ก คุณลักษณะครอบครัว ของผู้สูงอายุ

1.1 ปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย อายุอยู่ระหว่าง 50-60 ปี การศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษา ส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรสคู่ เคยมีประสบการณ์การเลี้ยงดูเด็กจากการเลี้ยงดูบุตร และหลานของตนเอง

1.2 การรับรู้ของผู้สูงอายุ กลุ่มเป้าหมาย มีการรับรู้เรื่องการเลี้ยงดูเด็กอยู่ในระดับดีในเรื่อง ความสำคัญของการเลี้ยงดูเด็ก ประโยชน์ และปัญหาอุปสรรคของการเลี้ยงดูเด็ก มีการรับรู้ปานกลางในเรื่องการรับรู้ภาวะสุขภาพเด็ก

1.3 การสนับสนุนทางสังคม กลุ่มเป้าหมายมีการสนับสนุนทางสังคมอยู่ในระดับปานกลาง ในทุกหัวข้อ ทั้งด้านการตอบสนองด้านอารมณ์ การตอบสนองด้านการยอมรับในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของสังคม การตอบสนองความต้องการในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของสังคม การตอบสนองข้อมูลข่าวสาร และการตอบสนองด้านการช่วยเหลือเกื้อกูลเป็นสิ่งที่ของ เงิน และแรงงาน

1.4 แหล่งความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงดูเด็ก กลุ่มเป้าหมาย ได้รับความรู้ในระดับมากจากการมีประสบการณ์ในการเลี้ยงดู บุตร หลาน ของตนเอง ได้รับความรู้ในระดับปานกลางจากโทรทัศน์ ญาติ เพื่อน อาสาสมัครสาธารณสุข เจ้าหน้าที่สาธารณสุข และได้รับความรู้ในระดับน้อย จากวิทยุ เอกสาร สิ่งพิมพ์

1.5 คุณลักษณะครอบครัว กลุ่มเป้าหมาย เป็นครอบครัวที่มีเฉพาะผู้สูงอายุกับเด็ก จำนวนสมาชิก 2-5 คน มีรายได้ของสมาชิกในครอบครัวรวมกันมากกว่า 10,000 บาทต่อปี บุคคลอื่น ๆ ในครอบครัวมีส่วนร่วมในการเลี้ยงดูเด็กน้อย

2. พฤติกรรมการเลี้ยงดูเด็ก

กลุ่มเป้าหมายมีพฤติกรรมการเลี้ยงดูเด็กอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีพฤติกรรมในระดับดีด้านการดูแลสุขภาพ การป้องกันโรค การป้องกันอุบัติเหตุ มีพฤติกรรมในระดับปานกลาง ด้านโภชนาการ ด้านการส่งเสริมพัฒนาการ ด้านการเสริมสร้างคุณลักษณะของเด็กไทย

3. ปัจจัยบางประการที่มีความสัมพันธ์กับการเลี้ยงดูเด็ก

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเลี้ยงดูเด็กอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ด้านบวก พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ การศึกษา สถานภาพสมรส ปัจจัยการรับรู้ ได้แก่ การรับรู้ความสำคัญ การรับรู้ภาวะสุขภาพ การรับรู้ประโยชน์ และการรับรู้ปัญหาอุปสรรคของการเลี้ยงดูเด็ก การสนับสนุนทางสังคม ด้านลบพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ของผู้สูงอายุ

4. ปัจจัยบางประการที่มีผลต่อการเลี้ยงดูเด็ก

ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยการรับรู้ ได้แก่ การรับรู้ปัญหาอุปสรรคในการเลี้ยงดูเด็ก การรับรู้ความสำคัญของการเลี้ยงดูเด็ก และระดับการศึกษาของผู้สูงอายุ มีอิทธิพลทำนายนความผันแปรของพฤติกรรมการเลี้ยงดูเด็กของผู้สูงอายุได้ร้อยละ 15.16 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

Thesis Title : Factors Affecting Child Rearing's Behaviors of the Eldery : A Case Study
of Amphur Phu-Weing, Changwat Khon Kaen.

Author : Mrs. Sumanee Pichitsiri

Thesis Advisory Committee :

.....*Somsak Srisontisuk*.....Chairman

(Associate Professor Dr. Somsak Srisontisuk)

.....*Earnporn Thongkrajai*.....Member

(Associate Professor Earnporn Thongkrajai)

This reasarch aimed to investigate factors affecting child-rearing's behaviors of the elderly in Amphur Phu-Weing Changwat Khon Kaen

The target population were 227 elderlies with the age of 50 years and over rearing children, whose parents are working in other area for three months and over, using multi stage random sampling technique. Tools used in the study was a set of specially developed questionnaires. The data were processed though computer using SPSS/PC⁺ program. Statistical procedures used were Pearson's product moment correlation and stepwise multiple regression analysis.

1. General Findings :

1.1 Marjority of the elderly were female at 50-60 years of Age, married, educated at Prathomsuksa Level, annual income over 10,000 baht with family of 2-5 persons. Most had experiences in child rearing.

1.2 Perception towards child rearing was at very good level in particular to the importance of child rearing, advantages, problems and perceived barriers in child rearing. The subjects knowledge of child health status assessment was at moderate level.

1.3 Social supportive system for all subjects was at moderate level at all items, i.e., emotional support, social acceptance, information supply and physical supports in terms of labour cash and goods.

1.4 Child rearing resource particularly with child rearing information, they had experienced from other sources well as from their grandchildren. Information given was from

television, relatives, friends and health personnels at the high Level whereas information from radio, documents and printed material was the least.

1.5 There were evidents that other family members took less roles in child rearing.

2. Child Rearing Behaviors.

Child rearing behaviors were at a moderately satisfactory level. The following behaviors were at a good level; health care, health prevention, accident prevention. At a moderate level were nutritional promotion, development promotion, and Thai children's socialization.

3. Significant enabling factors relating to Child rearing

Those were : personal factors i.e., education and marital status; perceptual factors were perception of importance, health perception of advantages, problems and obstacles in childrearing. Negative factors were sexual characteristics of the study population.

4. Stepwise multiple regression analysis was used to test the effect of some factors on childrearing's behaviors in Phu-Weing District Khon-Kaen Province. Results were as follows : perception on the problem of childrearing, perception on the importance of child rearing, and education of the elderly. The predictive value of these three significant factors for the child-rearing's behavior of the elderly was at 15.16 percent.